

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

A6-0015/2009

26.1.2009

PRANEŠIMAS

dėl socialinės ekonomikos
(2008/2250(INI))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėja: Patrizia Toia

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	12
EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ	15
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	19

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl socialinės ekonomikos (2008/2250(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutarties 3, 48, 125–130 ir 136 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės statuto¹ ir į 2003 m. liepos 22 d. Tarybos direktyvą 2003/72/EB, papildančią šį statutą dėl darbuotojų dalyvavimo²,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje³,
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 15 d. Tarybos sprendimą 2008/618/EB dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių⁴,
- atsižvelgdamas į 2008 m. sausio 30 d. Komisijos komunikatą dėl socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties bendros ataskaitos pasiūlymo (COM(2008)0042), prie Komisijos komunikato dėl bendros ataskaitos pasiūlymo pridėtą dokumentą (SEC(2008)0091) ir bendrą 2007–2008 m. užimtumo ataskaitą, patvirtintą 2008 m. kovo 13 ir 14 d. vykusiame Europos Vadovų Tarybos pavasario susitikime,
- atsižvelgdamas į savo 1994 m. gegužės 6 d. rezoliuciją dėl alternatyviosios socialinės ekonomikos⁵,
- atsižvelgdamas į savo 1998 m. rugsėjo 18 d. rezoliuciją dėl kooperatyvų vaidmens didinant moterų užimtumą⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 17 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metų (2010 m.)⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl socialinės įtraukties skatinimo ir

---

¹ OL L 207, 2003 8 18, p. 1.

² OL L 207, 2003 8 18, p. 25.

³ OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

⁴ OL L 198, 2008 7 26, p. 47.

⁵ OL C 205, 1994 7 25, p. 481.

⁶ OL C 313, 1998 10 12, p. 234.

⁷ Priimti tekstai, P6_TA (2008)0286.

⁸ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

kovos su skurdu, įskaitant vaikų skurdą, Europos Sąjungoje¹,

- atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 23 d. Komisijos komunikatą dėl Europos kooperatinių bendrovių skatinimo (COM(2004)0018),
- atsižvelgdamas į 1997 m. birželio 4 d. Komisijos komunikatą „Europos savanoriškų organizacijų ir fondų vaidmens skatinimas“ (COM(1997)0241) ir į 1998 m. liepos 2 d. Parlamento rezoliuciją šiuo klausimu²,
- atsižvelgdamas į 2000 m. balandžio 7 d. Komisijos komunikatą „Veiksmai vietoje užimtumui didinti. Vietos aspektas įgyvendinant Europos užimtumo strategiją“ (COM(2000)0196),
- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 6 d. Komisijos komunikatą „Europos užimtumo strategijos vietos aspekto stiprinimas“ (COM(2001)0629) ir į 2002 m. liepos 4 d. Parlamento rezoliuciją šiuo klausimu³,
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomones dėl socialinės ekonomikos, ypač į nuomones „Socialinė ekonomika ir bendra rinka“⁴, „Stojančiųjų šalių ekonomikos diversifikavimas. MVĮ ir socialinės ekonomikos įmonių vaidmuo“⁵ ir „Mažųjų ir vidutinių įmonių bei socialinės ekonomikos įmonių sugebėjimas prisitaikyti prie ekonomikos augimo sąlygotų permainų“⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. balandžio 22 d. rezoliuciją dėl savanoriškos veiklos naudos ekonominei ir socialinei sanglaudai⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl būsimo Europos socialinio modelio⁸,
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą „Atnaujinta socialinė darbotvarkė. Galimybės, prieinamumas ir solidarumas Europoje XXI amžiuje“ (COM(2008)0412),
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą „Atnaujintas įsipareigojimas kurti socialinę Europą. Atvirojo koordinavimo metodo stiprinimas socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje“ (COM(2008)0418) ir pirmąjį dvimetį pranešimą dėl visuotinės svarbos socialinių paslaugų (SEC(2008)2179/2),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonę (A6-0015/2009),

¹ Priimti tekstai, P6_TA (2008)0467.

² OL C 226, 1998 7 20, p. 66.

³ OL C 271E, 2003 11 12, p. 593.

⁴ OL C 117, 2000 4 26, p. 52.

⁵ OL C 112, 2004 4 30, p. 105.

⁶ OL C 120, 2005 5 20, p. 10.

⁷ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0131.

⁸ OL C305E, 2006 12 14, p. 141.

- A. kadangi Europos socialinis modelis iš esmės grindžiamas aukšto lygio paslaugomis, prekėmis ir darbo vietomis, kurias leidžia sukurti socialinė ekonomika, taip pat socialinio modelio rėmėjų gebėjimu numatyti ir diegti naujoves,
- B. kadangi socialinė ekonomika grindžiama socialine paradigma, atitinkančia pagrindinius Europos socialinės gerovės modelio principus; kadangi socialinė ekonomika atlieka svarbų vaidmenį išsaugant ir stiprinant minėtąjį modelį, nes vadovaujantis socialinės ekonomikos principais reguliuojamas daugelio visuotinės svarbos socialinių paslaugų kūrimas ir teikimas,
- C. kadangi, atsižvelgiant į tai, socialinės ekonomikos modeliais turėtų būti grindžiamos pastangos siekti bendrų ekonomikos augimo, įsidarbinimo galimybių, mokymo ir asmenims pritaikytų paslaugų tikslų, kurių siekiama visose ES politikos srityse,
- D. kadangi visuomenės gerovė ir stabilumas priklauso nuo jos įvairovės, kurios aktyviai padeda siekti socialinė ekonomika, leidžianti tobulinti ir stiprinti Europos socialinį modelį, taip pat pasiūlyti išskirtinį verslo modelį, sudarantį sąlygas socialinei ekonomikai prisidėti prie stabilaus ir tvaraus ekonomikos augimo,
- E. kadangi socialinės ekonomikos vertybės itin dera su bendrais ES tikslais socialinės integracijos srityje; kadangi su tuo turėtų būti siejami deramas užimtumas, mokymas ir pakartotinė integracija; kadangi įrodyta, kad socialinė ekonomika labai padeda gerinti nepalankioje padėtyje esančių asmenų socialinį statusą (pvz., tai rodo Nobelio premijos laureato profesoriaus Mohammedo Yunuso sukurti mikrokreditų kooperatyvai, užtikrinantys integraciją finansų srityje ir taip didinantys moterų įtaką), be to, įrodyta, kad su socialine ekonomika susijusios gana didelės galimybės kurti socialines naujoves, skatinti su sunkumais susiduriančius asmenis spręsti savo socialines problemas, pvz., derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą, taip pat užtikrinti lyčių lygybę, savo šeiminių gyvenimo kokybę ir gebėjimą rūpintis vaikais, vyresnio amžiaus žmonėmis ir neįgaliaisiais,
- F. kadangi socialinės ekonomikos sektoriuje veikia 10 proc. visų Europos įmonių (t. y. 2 mln. įmonių, arba 6 proc. visų darbo vietų) ir su socialine ekonomika susijusios didelės galimybės kurti ir išsaugoti pastovias darbo vietas, visų pirma dėl to, kad socialinės ekonomikos pobūdis neleidžia perkelti šios veiklos į kitas šalis,
- G. kadangi socialinės ekonomikos sektoriuje paprastai veikia mažos ir vidutinės įmonės (MVI), padedančios užtikrinti tvarų ekonomikos modelį, kuriuo remiantis žmonės svarbesni už kapitalą; kadangi tokios įmonės paprastai aktyviai veikia vidaus rinkoje, taigi turi užtikrinti, kad jų veikla atitiktų aktualias teisinės nuostatas,
- H. kadangi kiekvienoje valstybėje narėje socialinės ekonomikos raida susijusi su tam tikromis organizacinėmis ir (arba) teisinėmis verslo formomis, pvz., kooperatyvais, savidraudos draugijomis, asociacijomis, socialinėmis įmonėmis ir organizacijomis, fondais ir kitais subjektais; kadangi socialinė ekonomika įvairiose šalyse apibūdinama skirtingais terminais (pvz., „solidarioji ekonomika“ ir „trečiasis sektorius“) ir, nors tai, kas turima mintyje vartojant šiuos terminus, ne visose valstybėse narėse apibrėžiama kaip socialinė ekonomika, visoje Europoje vykdoma panaši veikla, kuriai būdingi tie patys bruožai,

- I. kadangi turint mintyje vidaus rinkos taisykles reikia ES lygmeniu pripažinti tam tikrų tipų organizacijų, priskiriamų socialinei ekonomikai, statusą tam, kad siekiant gauti Bendrijos lėšų būtų mažiau biurokratijos kliūčių,
- J. kadangi vadovaujantis socialinės ekonomikos principais didelė reikšmė teikiama verslo modeliui, kuris apibrėžiamas ne pagal įmonės dydį ar jos veiklos sritis, o pagal pagarbą bendroms vertybėms: pirmenybei, kuri teikiama demokratijai, socialinių suinteresuotųjų šalių dalyvavimui, asmeniniams ir socialiniams tikslams, o ne pelnui; solidarumo ir atsakomybės principų gynimui ir taikymui; narių ir visuotinės svarbos interesų derinimui; narių vykdomai demokratinei kontrolei; savanoriškai ir atvirai narystei; savarankiškam valdymui ir nepriklausymui nuo valdžios institucijų; didžiosios perteklinės produkcijos dalies naudojimui siekiant tvaraus vystymosi tikslų, taip pat padedant savo nariams, vadovaujantis visuotinės svarbos interesais,
- K. kadangi, nors ir didėja socialinės ekonomikos ir šiame sektoriuje veikiančių organizacijų svarba, apie socialinę ekonomiką mažai žinoma ir ji dažnai kritikuojama remiantis klaidingais techniniais metodais; kadangi viena iš svarbiausių problemų, su kuria ES ir tam tikrose jos valstybėse narėse susiduria socialinė ekonomika (iš dalies dėl nacionalinių apskaitos sistemų ypatumų), yra nepakankamas socialinės ekonomikos matomumas instituciniu požiūriu,
- L. kadangi Parlamento jungtinė socialinės ekonomikos grupė atliko išsamų darbą;

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad socialinei ekonomikai, kurioje pelningumas derinamas su solidarumu, tenka itin svarbus vaidmuo Europos ekonomikoje, kadangi socialinė ekonomika sudaro sąlygas kurti kokybiškas darbo vietas, didinti socialinę, ekonominę ir regioninę sanglaudą, kurti socialinį kapitalą, skatinti piliečių aktyvumą, solidarumą ir demokratijos vertybėmis grindžiamą tokio tipo ekonomiką, kurioje ne tik remiamas tvarus vystymasis ir skatinamos socialinės, aplinkos apsaugos ir technologijų naujovė, bet ir didžiausia svarba teikiama žmonėms;
2. mano, kad, siekiant stiprinti verslo ir ekonominę demokratiją, socialinė ekonomika svarbi ir simboliniu, ir rezultatų požiūriais;
3. pripažįsta, kad socialinė ekonomika gali klestėti ir visas jos potencialas gali būti panaudojamas tik tuo atveju, jei jai sudaromos tinkamos politinės, teisinės ir veiklos sąlygos, deramai atsižvelgiant į didžiulę socialinės ekonomikos institucijų įvairovę ir jų ypatumus;
4. mano, kad socialinės ekonomikos įmonių atžvilgiu konkurencijos taisyklės neturėtų būti taikomos taip pat, kaip kitų įmonių atžvilgiu, o socialinės ekonomikos įmonėms reikia saugios teisinės sistemos, kuri būtų grindžiama ypatingų tokių įmonių vertybių pripažinimu ir leistų tokioms įmonėms veikti vienodomis sąlygomis su minėtosiomis kitomis įmonėmis;
5. pabrėžia, kad sukūrus ekonomikos sistemą, kurioje socialinės ekonomikos įmonės atliktų svarbesnį vaidmenį, sumažėtų spekuliacijos pavojus finansų rinkose, kuriose tam tikrų

įmonių neprižiūri akcininkai ir reguliavimo institucijos;

Socialinės ekonomikos sąvokos pripažinimas

6. primena, kad EB sutartyje ir priimtame Europos kooperatinės bendrovės statute pripažįstamos įvairios verslo formos;
7. primena, kad Komisija ne kartą pripažino socialinės ekonomikos sąvoką;
8. ragina Komisiją populiarinti socialinę ekonomiką plėtojant naują įvairių sričių politiką ir ginti socialinei ekonomikai būdingą „skirtingo požiūrio į verslą“ koncepciją (ja remiantis pagrindinė verslo varomoji jėga – ne finansinė, o visuomeninė nauda), kad rengiant teisės aktus būtų tinkamai atsižvelgiama į socialinės ekonomikos ypatumus;
9. mano, kad Europos Sąjunga ir valstybės narės turėtų savo teisės aktuose ir politikos priemonėse pripažinti socialinę ekonomiką ir jos suinteresuotąsias šalis – kooperatyvus, savidraudos draugijas, asociacijas ir fondus; siūlo, kad pagal tokias priemones būtų užtikrinamas lengvas paskolų prieinamumas, suteikiama mokesčių lengvatų, teikiama daugiau mikrokreditų, nustatomi Europos asociacijų, fondų ir savidraudos draugijų įstatai, taip pat teikiamas tikslingas ES finansavimas ir paskatos, norint labiau remti rinkoje ir ne rinkos sektoriuose veikiančias socialinės ekonomikos organizacijas, steigiamas siekiant socialinės naudos;

Teisinis Europos asociacijų, fondų ir savidraudos draugijų įstatų pripažinimas

10. pažymi, kad reikia pripažinti Europos asociacijų, savidraudos draugijų ir fondų įstatus, siekiant užtikrinti, kad socialinės ekonomikos įmonėms būtų taikomi tokie patys reikalavimai pagal vidaus rinkos teisės aktus; mano, kad tai, jog Komisija atsiėmė pasiūlymus dėl Europos savidraudos draugijos statuto¹ ir Europos asociacijos statuto², yra didelė kliūtis šių socialinės ekonomikos subjektų raidai Europos Sąjungoje; taigi ragina Komisiją atitinkamai peržiūrėti savo darbo programą;
11. ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Europos fondo statuto pagrįstumo tyrimą, kuris bus paskelbtas iki 2008 m. pabaigos, taip pat pradėti Europos asociacijos ir Europos savidraudos draugijos statuto pagrįstumo tyrimą;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti teisinę sistemą, kurioje socialinė ekonomika būtų pripažįstama trečiuoju sektoriumi;
13. ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos privačia bendrove galėtų tapti visų tipų įmonės;
14. ragina Komisiją nustatyti aiškias taisykles, kurios įmonės gali teisėtai veikti kaip socialinės ekonomikos įmonės, taip pat šiose taisyklėse numatyti veiksmingas teisinės kliūtis, kad tik socialinės ekonomikos organizacijos galėtų naudotis finansavimu, skiriamu socialinės ekonomikos įmonėms remti, arba viešosios politikos priemonėmis, skirtomis socialinės ekonomikos įmonėms skatinti;

---

¹ OL C 99 1992 4 21, p. 40.

² OL C 99, 1992 4 21, p. 1.

Statistinis pripažinimas

15. ragina Komisiją ir valstybes nares pritarti minčiai sukurti nacionalinius socialinės ekonomikos įmonių statistikos registrus, nustatyti nacionalines kiekvieno institucinio sektoriaus ir kiekvienos veiklos šakos duomenų grupes ir sudaryti sąlygas įtraukti šiuos duomenis į Eurostato kaupiamus duomenis, taip pat pasinaudojant universitetų žiniomis;
16. pažymi, kad socialinės ekonomikos vertinimas papildo ne pelno institucijų (NPI) vertinimą, ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti naudoti JT ne pelno vadovą ir paruošti duomenų grupes, taip užtikrinant didesnę NPI ir socialinės ekonomikos organizacijų matomumą;

Pripažinimas socialiniu partneriu

17. pritaria tam, kad sudedamosios socialinės ekonomikos dalys būtų pripažįstamos vykstant Europos masto socialiniam dialogui pavieniuose sektoriuose ir keliuose sektoriuose, taip pat siūlo Komisijai ir valstybėms narėms aktyviai skatinti socialinės ekonomikos subjektų įtraukimą į socialines konsultacijas ir pilietinį dialogą;

Svarbus socialinės ekonomikos vaidmuo įgyvendinant Lisabonos tikslus

18. pažymi, kad socialinės ekonomikos įmonės ir organizacijos padeda skatinti verslumą, sudaro sąlygas demokratiškesnei veiklai verslo pasaulyje, numato socialinę atsakomybę ir skatina aktyvią nepalankioje padėtyje esančių asmenų socialinę integraciją;
19. pažymi, kad socialinėje ekonomikoje darbdaviai atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant pakartotinę integraciją, ir pritaria darbdavių pastangoms kurti ir išlaikyti aukštos kokybės, geras, pastovias darbo vietas ir investuoti į darbuotojus; ragina Komisiją ir valstybes nares remti ir didinti socialinės ekonomikos, kaip gero darbdavio, vaidmenį ir gerbti jos specialų statusą;
20. pabrėžia, kad socialinė ekonomika padeda naikinti darbo rinkos nesubalansuotumą trimis svarbiausiais aspektais (nedarbas, darbo vietų nepastovumas ir bedarbių atskirtis visuomenėje ir darbo rinkoje); be to, pažymi, kad socialinė ekonomika padeda suteikti daugiau galimybių įsidarbinti ir kurti darbo vietas, kurios paprastai neperkeliamos į kitas šalis, o tai padeda siekti Lisabonos strategijoje nustatytų tikslų;
21. mano, kad socialinės ekonomikos įmonėms skiriama valstybių parama turėtų būti laikoma realia investicija kuriant solidarumo tinklus, galinčius padidinti vietos bendruomenių ir valdžios institucijų vaidmenį formuojant socialinę politiką;
22. mano, kad socialines problemas reikia apmąstyti, tačiau dabartinėmis aplinkybėmis labiausiai reikia imtis veiksmų; mano, kad daugelis socialinių problemų turėtų būti sprendžiama vietos lygiu, siekiant spręsti praktinius atvejus ir problemas; mano, kad norint užtikrinti tokių veiksmų veiksmingumą reikia griežtų jų koordinavimo taisyklių, t. y. glaudaus valdžios institucijų ir socialinės ekonomikos įmonių bendradarbiavimo;
23. pažymi, kad su vietos lygmeniu glaudžiai susijusios socialinės ekonomikos įmonės suteikia galimybę užmegzti ryšius tarp piliečių ir jiems atstovaujančių regioninių,

nacionalinių ir ES organų, taip pat gali prisidėti prie tokio Europos valdymo, kuris užtikrintų socialinę sanglaudą; labai palankiai vertina socialinės ekonomikos įmonių ir organizacijų pastangas burtis į ES masto koordinavimo platformas;

24. pabrėžia itin svarbų socialinės ekonomikos vaidmenį siekiant Lisabonos tikslų – tvaraus ekonomikos augimo ir visiško užimtumo, nes ši ekonomika padeda mažinti įvairaus pobūdžio darbo rinkos nesubalansuotumą (visų pirma remiamas moterų užimtumas), kurti ir teikti priežiūros ir patarnavimo paslaugas (socialinės, sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos paslaugos), taip pat kurti ir išlaikyti socialinę ir ekonominę struktūrą, padedant užtikrinti vietos masto vystymąsi ir socialinę sanglaudą;
25. mano, kad Europos Sąjunga turėtų imtis veiksmų socialinės ekonomikos darbotvarkės struktūrai sukurti, nes tai didintų konkurencingumą vietos ir ES lygmeniu, taip pat gebėjimą kurti naujoves, žinant, jog socialinė ekonomika gali suteikti stabilumo itin ciklinės ekonomikos sąlygomis: joje, jei reikia, vietos mastu perskirstomas ir perinvestuojamas pelnas, skatinama verslo kultūra, ekonominė veikla susiejama su vietos poreikiais, išsaugomos profesijos, kurioms kilęs pavojus (pvz., amatai), ir kuriamas socialinis kapitalas;
26. ragina kompetentingas institucijas ir sektoriuje veikiančius ūkio subjektus įvertinti ir didinti moterų vaidmenį socialinės ekonomikos srityje tiek kiekybės aspektu, turint mintyje tai, kad daug moterų dirba įvairiose šio sektoriaus srityse, įskaitant draugijas ir savanorišką darbą, tiek darbo organizavimo ir paslaugų teikimo kokybės aspektu; yra susirūpinęs dėl vis dar neišspręstos vertikalios integracijos problemos, taip pat socialinėje ekonomikoje, nes tai riboja moterų dalyvavimą priimant sprendimus;
27. ragina valstybių narių vyriausybes, vietos valdžios institucijas ir sektoriuje veikiančius ūkio subjektus skatinti ir remti potencialią sąveiką, kuri galėtų būti užtikrinta paslaugų sektoriuje labiau dalyvaujant socialinės ekonomikos suinteresuotiesiems šalims ir vartotojams, jiems tariantis ir kartu prisiimant atsakomybę;
28. ragina Komisiją peržiūrint valstybės pagalbos politiką atkreipti dėmesį į socialinės ekonomikos aspektus, turint mintyje tai, kad mažos vietos masto įmonės ir organizacijos susiduria su dideliais sunkumais, gaudamos finansavimą, ypač dabartinės ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis; taip pat ragina Komisiją nesudaryti kliūčių nacionalinės įmonių teisės ir fiskalinėms nuostatomis, pvz., taikomoms bankų ir platinimo sektorių kooperatyvams, dirbantiems pagal tarpusavio pagalbos, verslo demokratijos, turto perdavimo iš kartos į kartą, atsargų nedalomumo, solidarumo, taip pat darbo ir verslo etikos principus;
29. pabrėžia, kad dalis socialinės ekonomikos įmonių yra labai mažos ir mažos įmonės, kurioms gali trūkti išteklių, būtinų norint veikti vidaus rinkoje ir dalyvauti įgyvendinant nacionalines ir ES programas; siūlo teikti tikslingą paramą ir imtis priemonių, kurios leistų socialinės ekonomikos įmonėms labiau prisidėti prie tvaraus ES ekonomikos augimo, taip pat suteikti galimybę kilus verslo krizei pertvarkyti įmones į darbuotojų valdomas įmones;
30. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti galimoms ir esamoms socialinėms įmonėms skirtas programas, pagal kurias būtų teikiama finansinė parama, informacija, konsultacijos ir mokymo paslaugos, taip pat supaprastinti steigimo procesą (įskaitant reikalavimų dėl

įmonių pradinio kapitalo sušvelninimą) siekiant padėti socialinėms įmonėms įveikti sunkumus vis globalesnės ekonomikos, kuri šiuo metu susiduria su finansų krize, sąlygomis;

31. pabrėžia, kad socialinės ekonomikos įmonėms kyla daugiau sunkumų nei didelėms įmonėms, pvz., sprendžiant su reguliavimo našta susijusias problemas, siekiant gauti finansavimą, taip pat siekiant naudoti naujas technologijas ir gauti informacijos;
32. atkreipia dėmesį į socialinės ekonomikos svarbą visuotinės svarbos paslaugų požiūriu; atkreipia dėmesį į viešųjų ir privačiųjų integruotų tinklų teikiamą papildomą naudą, taip pat į išnaudojimo pavojų, pvz., naudojimąsi išorės paslaugų teikėjais padedant valdžios institucijoms mažinti jų išlaidas, be kita ko, naudojantis savanoriškai atliekamu darbu;
33. ragina Komisiją toliau tęsti dialogą su susijusiomis šalimis ir teikti joms paaiškinimus, taip pat remti valstybes nares visuotinės svarbos paslaugų ir visuotinės svarbos socialinių paslaugų srityse ir taikyti suvestinio rodiklio metodą;

Tikslams pasiekti būtini ištekliai

34. prašo Komisijos užtikrinti, kad rengiant įvairių sričių ES politiką būtų atsižvelgiama į socialinės ekonomikos ypatumus (tikslai, vertybės ir darbo metodai), visų pirma įtraukti socialinės ekonomikos aspektus į savo politikos priemones ir strategijas socialinėje, ekonomikos ir verslumo skatinimo srityse, ypač remiantis Smulkiojo verslo aktu; prašo, kad tais atvejais, kai daromas poveikis socialinei ekonomikai, būtų atliekamas poveikio įvertinimas, būtų paisoma socialinės ekonomikos interesų ir jiems būtų teikiama pirmenybė; be to, ragina Komisiją vėl apsvarstyti galimybę įsteigti socialinės ekonomikos tarnybą, kuri koordinuotų atsakingų generalinių direktoratų veiklą;
35. ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos MVĮ stebėjimo centras į savo apžvalgas sistemingai įtrauktų socialinės ekonomikos įmones, taip pat teikti rekomendacijas dėl priemonių, kurios padėtų socialinės ekonomikos įmonėms veikti ir plėstis; be to, ragina Komisiją imtis priemonių, kurių reikia norint sudaryti sąlygas Europos e. verslo rėmimo tinklui susieti ir skatinti socialinės ekonomikos įmones;
36. ragina valstybes nares remti mažas ir vidutines socialinės ekonomikos organizacijas siekiant sumažinti priklausomybę nuo subsidijų ir padidinti tvarumą;
37. ragina Komisiją pakviesti socialinės ekonomikos subjektus pradėti dalyvauti už dialogą atsakingų organų veikloje, taip pat dalyvauti aukšto lygio ekspertų grupių, galinčių spręsti su socialine ekonomika susijusius klausimus, veikloje ir bendradarbiauti su tokiomis grupėmis; ragina Komisiją dalyvauti stiprinant socialinei ekonomikai atstovaujančias institucijas regionų, nacionaliniu ir Bendrijos lygmenimis, taip pat sukurti teisinę sistemą, kuri skatintų aktyvią vietos valdžios institucijų ir socialinės ekonomikos įmonių partnerystę;
38. ragina Komisiją skatinti viešųjų agentūrų ir socialinės ekonomikos atstovų dialogą nacionaliniu ir Bendrijos lygmenimis, taip padedant užtikrinti tarpusavio supratimą ir skleidžiant pažangiąją patirtį;

39. ragina Komisiją remti sektoriaus asociacijos steigiamą ES specialistų grupę, kuri nagrinėtų kooperatinių bankų ir kitų finansinių paslaugų, galinčių dominti socialinės ekonomikos organizacijas, klausimus ir tirtų, kokių rezultatų šie konkretūs socialinės ekonomikos subjektai iki šiol pasiekė ES lygmeniu (ypač dabartinės pasaulinės paskolų ir finansų krizės metu) ir kaip jie ateityje išvengs panašaus pobūdžio rizikos;
40. prašo Komisijos apsvarstyti galimybę vėl numatyti socialinei ekonomikai skirtą biudžeto eilutę;
41. ragina rengti programas, pagal kurias būtų skatinama bandyti naujus ekonomikos ir socialinius modelius, inicijuoti bendrąsias mokslinių tyrimų programas, kviečiant socialinės ekonomikos subjektus teikti pasiūlymus pagal Septintąją bendrąją programą, numatyti „daugiklio“, taikomo oficialiems statistikos duomenimis, naudojimą ir pradėti taikyti ekonomikos augimo vertinimo kokybiniu ir kiekybiniu aspektais priemones;
42. ragina Komisiją ir valstybes nares įtraukti socialinės ekonomikos aspektą rengiant Bendrijos ir nacionalines politikos priemones, į įmonėms skirtas ES programas mokslinių tyrimų, naujovių, finansavimo, regionų plėtros ir vystomojo bendradarbiavimo srityse, remti ES, nacionalinių ir vietos institucijų darbuotojams skirtas mokymo programas socialinės ekonomikos klausimais, taip pat užtikrinti, kad socialinės ekonomikos įmonės galėtų dalyvauti įgyvendinant vystymosi ir išorės santykių programas ir veiksmus;
43. ragina valstybes nares numatyti mokymo projektus, kurie apimtų aukštąjį mokslą, universitetų organizuojamus ir profesinio mokymo kursus, taip pat padėtų skleisti informaciją apie socialinę ekonomiką ir jos vertybėmis grindžiamas verslo iniciatyvas;
44. ragina Komisiją ir valstybes nares remti įgūdžių ir profesionalumo raidą šiame sektoriuje, siekiant padidinti socialinės ekonomikos vaidmenį užtikrinant integraciją darbo rinkoje;
45. ragina Komisiją sukurti Europos teisinę sistemą, kuri užtikrintų galimybę užmegzti ir palaikyti socialinės ekonomikos sektoriaus atstovų ir vietos valdžios institucijų partnerystės ryšius teritoriniu pagrindu ir pagal kurią būtų nustatyti socialinės ekonomikos pripažinimo ir skatinimo, tvarios plėtros vietos mastu skatinimo ir rūpinimosi visuotinės svarbos interesais kriterijai;
46. ragina Komisiją užtikrinti palankesnes sąlygas investuoti į socialinę ekonomiką, ypač per investicinius fondus, taip pat teikiant garantuotas paskolas ir subsidijas;
47. prašo Komisijos dar kartą įvertinti:
- savo komunikatus dėl kooperatyvų ir Europos kooperatinės bendrovės, numatytų tuose dokumentuose;
  - savo 1997 m. komunikatą dėl Europos asociacijų ir fondų vaidmens skatinimo.

o

o o

48. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių

vyriausybėms ir parlamentams, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui,
Regionų komitetui ir Socialinės apsaugos komitetui.

AIŠKINAMOJI DALIS

Ižanga

Socialinė ekonomika yra ir ekonominis, ir socialinis veiksnys. Socialinės ekonomikos įmonių pobūdis skiriasi nuo kapitalo įmonių modelio. Socialinės ekonomikos įmonės – tai nuo valdžios institucijų nepriklausomos privačios įmonės, tenkinančios savo narių ir visuotinės svarbos poreikius ir reikalavimus. Socialinės ekonomikos svarba nuolat didėjo dėl gebėjimo rasti naujoviškų būdų, kaip tenkinti bėgant laikui atsiradusius socialinius poreikius.

Socialinės ekonomikos sektorių sudaro kooperatyvai, savidraudos draugijos, asociacijos, fondai ir kitos įmonės bei organizacijos, atitinkančios svarbiausius socialinės ekonomikos požymius. Ši veikla nėra labai matoma dėl to, kad ne visuomet atsižvelgiama į jos specifiką.

Socialinės ekonomikos apibrėžimas

Socialinės ekonomikos įmones galima apibrėžti remiantis jų bendrais bruožais ir vertybėmis:

- pirmenybės teikimu asmeniniams ir socialiniams tikslams, o ne kapitalui;
- solidarumo ir atsakomybės principų gynimu ir taikymu;
- narių ir visuotinės svarbos interesų darna;
- narių atliekama demokratine kontrole;
- savanoriška ir atvira naryste;
- savarankišku valdymu ir nepriklausymu nuo valdžios institucijų;
- didžiosios perteklinės produkcijos dalies naudojimu siekiant tvaraus vystymosi tikslų, taip pat padedant savo nariams ir vadovaujantis visuotinės svarbos interesais.

Vis dėlto socialinei ekonomikai menkai atstovaujama instituciniu lygmeniu, be to, socialinė ekonomika menkai pripažįstama ir remiama (o galbūt net ir nepripažįstama ir neremiama) Europos lygmeniu. Įvairiose valstybėse narėse socialinė ekonomika apibūdinama skirtingais terminais (pvz., „solidarioji ekonomika“, „trečiasis sektorius“, „platforma“ ar netgi „trečioji sistema“), ir taip gali būti vadinama visoje Europoje vykdoma veikla, kuriai būdingi tie patys bruožai.

Pranešime pateikiamos rekomendacijos

1. Europos masto socialinės ekonomikos strategija: sąvokos pripažinimas

Skirtumai neturėtų trukdyti kurti tikros Europos masto socialinės ekonomikos strategijos. To siekiant reikės apibrėžti vaidmenį, kurį socialinė ekonomika gali atlikti ES institucijų kontekste.

Socialinė ekonomika padeda įgyvendinti keturis pagrindinius ES užimtumo politikos tikslus: gerinti gyventojų dalies galimybes įsidarbinti; skatinti verslumą, ypač kuriant darbo vietas vietoje; gerinti įmonių ir jų darbuotojų gebėjimą prisitaikyti, ypač modernizuojant darbo organizavimą; stiprinti lygių galimybių politiką, visų pirma rengiant viešosios politikos priemones, padedančias derinti darbą ir šeiminių gyvenimą. Socialinės ekonomikos įmonės gali duoti didelės papildomos naudos visuomenei, t. y. įsitraukti į Europos visuomenės ekonominę raidą, dalyvaujant nariams ir darbuotojams didinti verslo demokratiškumą, taip pat taikyti įmonių socialinės atsakomybės ir paslaugų teikimo vietoje principus.

Socialinės ekonomikos indėlis į užimtumo politiką neapsiriboja darbo vietų kūrimu. Taip sukuriama darbo vietos užtikrina darbuotojų socialinę apsaugą, teisę į mokymą, profesinį tobulėjimą, taip pat suteikia su vykdoma veikla susijusių galimybių.

Pagaliau svarbu susieti socialinę ekonomiką su socialinės sanglaudos ir aktyvaus pilietiškumo tikslais, atsižvelgiant į vietinį socialinės ekonomikos pobūdį ir jos vaidmenį skatinant aktyvų dalyvavimą. Minėtoji veikla paprastai padeda stiprinti visuomeninius ryšius, o pastarieji itin svarbūs pasaulyje, kuriame vis daugiau socialinės izoliacijos ir atskirties.

2. Aiškus teisinis statusas: teisinis pripažinimas

Tokį socialinės ekonomikos sąvokos apibrėžimą turėtų papildyti sudedamųjų socialinės ekonomikos dalių teisinis pripažinimas. Antroje rekomendacijoje, pateikiamoje pranešime, pabrėžiama Europos asociacijų, fondų ir savidraudos draugijos įstatų nustatymo svarba.

Nors socialinės ekonomikos įmonės dažnai laikomos lygiavertėmis su kapitalo įmonėmis, nėra teisinių priemonių, kad socialinės ekonomikos įmonės galėtų veikti visos Europos mastu. Taigi socialinės ekonomikos įmonėms patiria nesažiningą konkurenciją. Europiniai įstatai leistų spręsti minėtojo tipo įmonių matomumo problemą rengiant Europos ir tarptautinius teisės aktus.

3. Statistinis pripažinimas

Trečia pranešime pateikiama rekomendacija – didinti su socialine ekonomika ir jos sukuriamomis darbo vietomis susijusias statistikos pastangas, taip pat didinti supratimą apie įvairiausių nacionalinę patirtį socialinės ekonomikos srityje. Šias pastangas galėtų papildyti kiekvienoje ES valstybėje narėje sukurtas socialinės ekonomikos įmonių statistikos registras, nustatomos kiekvieno institucinio sektoriaus ir kiekvienos veiklos šakos duomenų grupės visose valstybėse narėse ir sudaromos sąlygos įtraukti tokius duomenis į Eurostato Europos statistikos sistemą. Parengto suvestinio rodiklio metodo paskirtis – sudaryti nurodomąjį kriterijų sąrašą, kuriuo remiantis patikrinama, ar tam tikra veikla arba organizacija atitinka kriterijus, taigi vėl užtikrinamas tam tikras objektyvumas, kalbant apie socialinės ekonomikos ir tradicinius veiklos vykdytojus.

4. Socialinė ekonomika ir socialinis dialogas

Labai svarbu pripažinti socialinės ekonomikos subjektus ypatingu Europos masto socialinio dialogo partneriu. Kasdien didėja socialinės ekonomikos svarba ekonominiu ir socialiniu požiūriais. Taigi pagal ketvirtąjį šiame pranešime pateikiamą rekomendaciją siekiama aiškiai pripažinti socialinės ekonomikos sudedamąsias dalis palaikant ne vieną sektorių apimančią Europos socialinį dialogą.

5. Socialinė ekonomika ir rinka

Įvairioms socialinės ekonomikos įmonėms ir organizacijoms kyla uždavinys savo veikloje derinti efektyvius gamybos procesus ir socialinės gerovės tikslus. Būtina paraginti socialinės ekonomikos subjektus diegti strategijas, kurios atitiktų naujus vis konkurencingesnės rinkos reikalavimus ir leistų socialinės ekonomikos subjektams geriau atitikti savo paskirtį – pripažinti narių gerovę, tenkinti visuotinės svarbos poreikius ir didinti socialinę sanglaudą.

Kalbant apie tokias konkurencijos strategijas, turi būti akcentuojamos pastangos kurti įmonių tinklus ir susivienijimus, ieškoti konkrečių būdų, kaip finansuoti su prekėmis ir paslaugomis susijusias verslo naujoves, ar skatinti mokymo priemones ir socialinės ekonomikos įgūdžių ugdymą.

6. Keitimasis patirtimi vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis

Socialinė ekonomika dažniausiai susijusi su vietos ir regioniniais procesais. Daugelis pažangiausių organizacijų yra mažos ir vykdo veiklą vietos lygiu. Taigi esama rizikos, kad bus sunku keistis jų patirtimi arba tai vyks lėtai. Dėl šios priežasties svarbu, kad nacionaliniu ir Europos lygmenimis būtų skiriamas tinkamas finansavimas, siekiant skatinti keistis patirtimi, ir būtų derinamos pastangos steigiant socialinių ir ekonominių naujovių fondą, kuris galėtų remti pažangiausius socialinės ekonomikos projektus.

7. Socialinė ekonomika ir Europos socialinis modelis

Valstybės narės ir Europos Komisija turėtų konkrečiau įsipareigoti užtikrinti, kad socialinė ekonomika nebūtų vien tik veiksminga konkrečių viešosios politikos tikslų įgyvendinimo priemonė. Socialinė ekonomika svarbi pati savaime ir būtina norint įtvirtinti su Europos socialiniu modeliu siejamas vertybes. Taigi socialinei ekonomikai atstovaujančioms organizacijoms turėtų būti leidžiama teikti su socialine politika susijusius pasiūlymus ir jos turėtų būti skatinamos tai daryti.

8. Rezultatų įvertinimas

Paskutinėje pranešime pateikiamoje rekomendacijoje kalbama apie mokslinių tyrimų programos skatinimą Europos lygiu, siekiant išanalizuoti įvairiausių socialinės ekonomikos veiklą, kurios negalima priskirti kitomis privačiojo sektoriaus ar viešųjų institucijų teikiamomis paslaugomis. Svarbu, kad socialinės ekonomikos subjektai nebūtų vertinami tik pagal tokius paprastus rodiklius kaip darbuotojų skaičius ir finansavimo savo lėšomis dydis, taip pat svarbu taikyti suvestinio rodiklio metodą.

Didėjantis susidomėjimas socialine ekonomika susijęs su tuo, jog suvokiamos tradicinių privačiojo sektoriaus ir viešojo sektorių ribotos galimybės sprendžiant tam tikras šiuo metu kylančias problemas (pvz., nedarbas), taip pat suprantami visuotinės svarbos paslaugų kokybės ir kiekybės klausimai.

4.12.2008

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl socialinės ekonomikos
(2008/2250(INI))

Nuomonės referentė: Donata Gottardi

PASIŪLYMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia itin svarbų socialinės ekonomikos vaidmenį siekiant Lisabonos tikslų – tvaraus ekonomikos augimo ir visiško užimtumo, nes ši ekonomika padeda mažinti įvairaus pobūdžio darbo rinkos nesubalansuotumą (visų pirma remiamas moterų užimtumas), kurti ir teikti priežiūros ir patarnavimo paslaugas (socialinės, sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos paslaugos), taip pat kurti ir išlaikyti socialinę ir ekonominę struktūrą, padedant užtikrinti vietos masto vystymąsi ir socialinę sanglaudą;
2. mano, kad, turint mintyje tai, ką socialinė ekonomika reiškia ir kokių rezultatų padeda pasiekti, ji yra svarbi verslo ir ekonominės demokratijos stiprinimo priemonė;
3. mano, kad Europos Sąjunga turėtų imtis veiksmų socialinės ekonomikos darbotvarkės struktūrai sukurti, nes tai didintų konkurencingumą vietos ir ES lygmeniu, taip pat gebėjimą kurti naujoves, žinant, jog socialinė ekonomika gali suteikti stabilumo itin ciklinės ekonomikos sąlygomis: joje, jei reikia, vietos mastu perskirstomas ir perinvestuojamas pelnas, skatinama verslo kultūra, ekonominė veikla susiejama su vietos poreikiais, išsaugomos profesijos, kurioms kilęs pavojus (pvz., amatai), ir kuriamas socialinis kapitalas;
4. pabrėžia socialinės ekonomikos svarbą, susijusią su visuotinės svarbos paslaugomis, ir pažymi papildomą naudą, gaunamą įsteigus integruotus privačiuosius ir visuomeninius tinklus, tačiau taip pat pažymi, kad šiais tinklais galima pasinaudoti kaip pretekstu perleisti tam tikras funkcijas siekiant sumažinti valdžios institucijų išlaidas, be kita ko, pasitelkiant paslaugas, kurias teikia savanoriškos veiklos sektorius;

5. ragina Komisiją integruoti socialinę ekonomiką į kitas socialiniam, ekonominiam ir įmonių vystymuisi svarbias politikos sritis ir strategijas, ypač remiantis Smulkiojo verslo aktu, nes socialinės ekonomikos struktūra, padedanti vykdyti socialinę ir ekonominę veiklą, gali būti itin svarbi mažoms ir vidutinėms įmonėms ir visuotinės svarbos paslaugų teikėjams; taigi ragina Komisiją dar kartą apsvarstyti galimybę vėl įkurti socialinės ekonomikos skyrių;
6. ragina kompetentingas institucijas ir sektoriuje veikiančius ūkio subjektus įvertinti ir didinti moterų vaidmenį socialinės ekonomikos srityje tiek kiekybės aspektu, turint mintyje tai, kad daug moterų dirba įvairiose šio sektoriaus srityse, įskaitant draugijas ir savanorišką darbą, tiek darbo organizavimo ir paslaugų teikimo kokybės aspektu; yra susirūpinęs dėl tebesitęsiančios vertikalios integracijos problemos, taip pat socialinėje ekonomikoje, nes tai riboja moterų dalyvavimą priimant sprendimus;
7. ragina valstybių narių vyriausybes, vietos valdžios institucijas ir sektoriuje veikiančius ūkio subjektus skatinti ir remti potencialią sąveiką, kuri galėtų būti užtikrinta paslaugų sektoriuje labiau dalyvaujant socialinės ekonomikos suinteresuotiesiems šalims ir vartotojams, jiems tariantis ir kartu prisiimant atsakomybę;
8. ragina valstybės nares numatyti ugdymo projektų priemones, kurios apimtų aukštąjį mokslą, universitetų organizuojamus ir profesinio mokymo kursus, taip pat padėtų skleisti informaciją apie socialinę ekonomiką ir jos vertybėmis grindžiamas verslo iniciatyvas;
9. mano, kad Europos Sąjunga ir valstybės narės turėtų savo teisės aktuose ir politikos priemonėse pripažinti socialinę ekonomiką ir jos suinteresuotąsias šalis – kooperatyvus, savidraudos draugijas, asociacijas ir fondus; siūlo, kad pagal tokias priemones būtų užtikrinamas lengvas paskolų prieinamumas, suteikiama mokesčių lengvatų, teikiama daugiau mikrokreditų, nustatomi Europos asociacijų, fondų ir savidraudos draugijų įstatai, taip pat teikiamas tikslingas ES finansavimas ir paskatos, norint labiau remti rinkoje ir ne rinkos sektoriuose veikiančias socialinės ekonomikos organizacijas, steigiamas siekiant socialinės naudos;
10. mano, kad pasiūlymų dėl Europos savidraudos draugijos statuto ir Europos asociacijos statuto išbraukimas iš Komisijos darbotvarkės yra didelė kliūtis šių tipų Europos bendrovių (SE) raidai Europos Sąjungoje, taigi ragina Komisiją peržiūrėti savo darbotvarkę;
11. prašo Komisiją suburti kooperatiniams bankams ir kitoms su finansinėmis paslaugomis susijusioms Europos bendrovėms skirtą specialistų grupę, kuri atliktų tyrimą, kokių rezultatų šios konkrečios Europos bendrovės iki šiol pasiekė ES lygmeniu (ypač dabartinės pasaulinės paskolų ir finansų krizės metu) ir kaip jos ateityje išvengs panašaus pobūdžio rizikos;
12. ragina Komisiją peržiūrint valstybės pagalbos politiką atkreipti dėmesį į socialinės ekonomikos aspektus, turint mintyje tai, kad mažos vietinio masto įmonės ir organizacijos susiduria su dideliais sunkumais, gaudamos finansavimą, ypač dabartinės ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis; taip pat ragina Komisiją nesudaryti kliūčių nacionalinės įmonių teisės ir fiskalinėms nuostatomis, pvz., taikomoms bankų ir platinimo sektorių kooperatyvams, dirbantiems pagal tarpusavio pagalbos, verslo demokratijos, turto

perdavimo iš kartos į kartą, atsargų nedalomumo, solidarumo, taip pat darbo ir verslo etikos principus;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	2.12.2008
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 21 -: 0 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mariela Velichkova Baeva, Paolo Bartolozzi, Zsolt László Becsey, Sebastian Valentin Bodu, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Manuel António dos Santos, Christian Ehler, Jonathan Evans, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Louis Grech, Othmar Karas, Wolf Klinz, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Sirpa Pietikäinen, John Purvis, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Sahra Wagenknecht
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Harald Ettl

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	21.1.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 45 -: 2 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Maria Matsouka, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Françoise Castex, Gabriela Crețu, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Csaba Sógor, Patrizia Toia, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Adrian Manole